

PLATO

Tisková zpráva
22. dubna 2024, Ostrava

Klíčová dírka v PLATO: prostor propojující umění a okolní zahradu

Prostor na pomezí zahradní dílny, kůlny a výstavního sálu. Zázemí pro zahradu, pěstování, hru a umění. To vše je *Klíčová dírka*, nový tvůrčí a výzkumný projekt v ostravské městské galerii. Veřejnost může v Klíčové dírce zahradničit, vymýšlet vlastní aktivity, účastnit se akcí nebo poznávat umění blízké zahradě. Architekt prostoru Vojtěch Radakulan tu umístil i autorské interaktivní herní prvky – věštidlo a mapu zahrady. První výstavou, která vstupuje do Klíčové dírky, je *Tiché aranžmá* sochařky a floristky Anny Ročňové. Vernisáž prostoru a výstavy ve středu 24. dubna v 18 h doprovodí i autorská komentovaná prohlídka a táborák.

Do výstavního sálu *Klíčová dírka* lze vstoupit kromě hlavního vchodu do galerie i přímo z okolní zahrady. Jedna z vnějších stěn sálu přiléhající k zahradě je otočná a bude od úterý do neděle od 12 do 18 hodin otevřena. PLATO tak po prvé využije charakteristické architektonické prvky nové budovy pro fungování svých projektů.

„Budovy galerií a muzeí často působí jako nedobytné pevnosti. Klíčová dírka je místo, kterým do pevnosti vniká denní světlo. Je rozhraním mezi tím, co je uvnitř a vně galerie, a volně i přímo se propojuje se zahradou“, vysvětluje kurátorka *Klíčové dírky* Edith Jeřábková, která zároveň s umělci a umělkyněmi připravuje i budoucí podobu komunitní zahrady PLATO, s jejímž postupným rozvojem galerie počítá v průběhu příštích let.

Prostor, kterému PLATO na dva roky vyčlenilo jeden z výstavních sálů, je navržen pro nejrůznější aktivity, které mohou bavit děti a dospělé. Můžete tu **zahradničit** (návod, sazenice i zemina jsou zde k dispozici), **hrát si** (umělecké interaktivní prvky Vojtěcha Radakulana – věštidlo a mapa k poznávání okolní permakulturní zahrady, možnost vytvořit si vlastní hru o zahradě), **číst si** (čtenářské doupe s literaturou o permakultuře), **účastnit se akcí** (7. května přednáška socioložky Terezy Stöckelové, 25. května společná práce na zahradě a minikurz zahradnice Denisy Tomáškové o zahradničení bez rytí a další), **trávit čas s rodinou** (28. dubna a 19. května nedělní workshopy a další), **prožít vyučování nebo družinu** (edukační programy pro školy), oddat se **spontánním aktivitám** nebo se

PLATO

---

seznamovat s umělci a umělkyněmi, jejichž tvorba je spjata se zahradou a přírodními procesy.

První umělkyní v Klíčové dírcce je etablovaná autorka mladší střední generace a v současnosti také floristka **Anna Ročňová**. Ve výstavě **Tiché aranžmá**, kterou připravila pro nový prostor PLATO, sleduje rozhraní přírody, rostliny a kytky jako zboží. „*To, o čem chce Anna Ročňová tiše mluvit, je obsaženo už v samotném výběru materiálů. Jsou to řezané květiny ze skleníků nacpané v plastových obalech, které problematicky reprezentují přírodu v bytech, utišují rozchod s krajinou skrze tuto velmi chemickou, neudržitelnou náhražku louky či záhonu doma*“, komentuje kurátorka Edith Jeřábková. Výstavu lze navštívit až do 22. září, v říjnu na ni pak naváže nová výstava polského fotografa Lecha Wilczeka.

Hybridní založení Klíčové dírky na pomezí dílny, kůlny a výstavního sálu sleduje demokratizaci galerijního prostředí a využívá rozhraní akcí připravovaných PLATO a aktivit vycházejících zvenčí instituce, včetně spontánních aktivit návštěvnictva. „*Program Klíčové dírky bude zaměřen na zapojení návštěvnictva a na rozšíření komunity kolem naší zahrady. Jednou z aktivit v Klíčové dírcce je i možnost zasadit si semínka rostlin, použít ke klíčení hydroponickou stěnu uvnitř galerie a ven zasadit rostlinku, kterou připravilo návštěvnictvo před nimi. Zahrada by tak mohla růst jako společný akt návštěvníků*“, doplňuje Edith Jeřábková.

Pro vzniku *Klíčové dírky* architekt využil recyklované materiály z předcházející výstavy PLATO.

Otevření prostoru *Klíčová dírka* a vernisáž výstavy Anny Ročňové *Tiché aranžmá* se uskuteční ve středu 24. dubna v 18 h, v případě dobrého počasí se bude konat na zahradě. Součástí vernisáže je autorská komentovaná prohlídka s Vojtěchem Radakulanem a Annou Ročňovou a táborák. Vstup je volný.

PODROBNÉ INFORMACE NAJDETE NÍŽE.

PLATO

Klíčová dírka

Prostor pro zahradu, pěstování, hru a umění.

25/4/2024–26/4/2026

Vernisáž 24/4 v 18 h

PLATO, Porážková 26, Ostrava

Autor a architekt: Vojtěch Radakulan

Kurátorka: Edith Jeřábková

Vstup hlavním vchodem:

Út–Ne 10–18 h

St 10–20 h

Vstup ze zahrady (v případě dobrého počasí):

Út–Ne 12–18 h

Klíčová dírka v zahradě je malý prostor pro člověka, ale velký prostor pro jeho poznání a mezidruhové zážitky. Klíčová dírka v galerii je místo, kterým do pevnosti poznání vniká denní světlo. Je rozhraním mezi tím, co je uvnitř a vně, a místem pro spontánní aktivity návštěvnictva i programové aktivity galerie. Tento prostor na pomezí zahradní dílny, kůlny a výstavního sálu, kterému na dva roky vyčleňujeme jeden z výstavních sálů, se volně i přímo propojuje se zahradou obklopující po obou stranách budovu galerie.

Najdete tu i umělecké herní prvky k interakci a poznávání naší permakulturní zahrady – mapu a věštidlo. Mapu zahrady je možné vytvářet a měnit. Při odebrání některého prvku z mapy se doporučuje jej vložit neboli zkompostovat ve věštidle. Výsledná věštba se přímo obrací k reálnému světu, a je tedy spojením umění a přímé aktivity, vnitřku a vnějšku, teorie a praxe.

Můžeme tu zažít různé věci: sázet rostliny, malovat, válet se s knihami o udržitelném konání, seznamovat se s uměním blízkým zahradě. Nebo se můžeme přihlásit do kurzu permakultury, setkat se s hosty a hostkami zahrady či zahradnicemi. Může si také ušpinit ruce od hlíny a dopřát si serotoninové setkání s prospěšnou bakterií štěstí *Mycobacterium vaccae*. Mladší publikum zde si zde může užít příjemný den s rodinou nebo edukaci se školou v kombinaci s pěstováním zeleniny a kytěk.

Vojtěch Radakulan je absolvent architektury na Akademii výtvarných umění v Praze, Ateliéru sochařství na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze a doktorandem na Českém vysokém učení technickém v Praze. Je finalistou Ceny Jindřicha Chalupceckého 2022. Používá herní prostředí jako kritický nástroj k úvahám o digitální i fyzické realitě a také o tom, kde se hranice mezi nimi již zhroutily.

Poznámka: Termín „klíčová dírka“ v permakulturním přístupu zahradničení, na jehož základech stojí i zahrada PLATO, je útvar záhonu, který zvětšuje okraje pěstebních ploch a vytváří tak prostor pro větší diverzitu, protože největší rozmanitost druhů se vyskytuje na okrajích dvou a více ekosystémů.

PLATO

PROGRAM V KLÍČOVÉ DÍRCE DUBEN–KVĚTEN:

25/4–22/9/2024

Výstava:

Anna Ročňová: Tiché aranžmá

Spolupráce: Jan Boháč

Kurátorka: Edith Jeřábková

První výstava v novém prostoru Klíčové dírky od umělkyně a v současnosti také květinářky Anny Ročňové, v němž sleduje rozhraní přírody, rostliny a kytky jako zboží.

Více: <https://plato-ostrava.cz/cs/Vystavy/2024/Anna-Rocnova-Tiche-Aranzma>

Ne 28/4, 10–12 h

Workshop pro rodiny s dětmi:

Zahrada okem mravence, pohledem poštolky

První nedělní rodinná dílna v novém prostoru Klíčová dírka se scénografkou a pedagožkou Janou Adamec Tkáčovou. Pro děti od 5 let.

Út 7/5, 18 h

Přednáška:

Tereza Stöckelová: Rozšířený metabolismus: Trhliny, ostrovy a místa srůstu

Socioložka Tereza Stöckelová představí zahradu a umění zahradničit skrze myšlenku rozšířeného metabolismu, který zachycuje kolektivní, lidsko-zvířecí povahu látkové přeměny, zdraví a tělesnosti.

Ne 19/5, 10–12 h

Workshop pro rodiny s dětmi:

Jak chutná zahrada všemi smysly?

Podíváme se pod pokličku naší zahrady, kterou budeme poznávat všemi smysly. A co si z plodů zahrady uvaříme, to si i sníme. Workshop pro děti od 4 let.

So 25/5, 10–15 h

Brigáda a minikurz:

Společná práce a minikurz zahradničení bez rytí (5P)

Zapojte se do péče o zahradu PLATO. Minikurz zahradničení bez rytí od naší permakulturní zahrady Denisy Tomáškové. Oběd na ohni.

PLATO

St 29/5, 17 h

Komentovaná prohlídka:

Anna Ročňová: Tiché aranžmá

Prohlídka výstavy sochařky Anny Ročňové na pomezí umění a floristiky v prostoru Klíčové dírky Vojtěcha Radakulana.

Partneři: Ministerstvo kultury ČR, Národní plán obnovy, NextGenerationEU, Státní fond kultury České republiky, Moravskoslezský kraj

PLATO je dynamická a otevřená instituce založená městem Ostrava. Aktuální podoby současného (vizuálního) umění zprostředkovává od roku 2016. Od září 2022 sídlí v budově bývalých jatek a souběžně do 30. června 2024 provozuje PLATO Bauhaus.

Kontakt pro média:

Dita Eibenová

dita.eibenova@plato-ostrava.cz

(+420) 739 678 915